

CONTINUACION

OBERYOUN-CAER NAPOLEON-VRAS,

*Abaoué an 8 a vis dû 1806, bete an 8 a c'hoerver
1807, devez memorabl eus a vataill Eylan.*

BRITIS

Dre F. GUENVEUR.

MARSHAL

Var ton Chanson Potret Plounavez.

EVIT ho tiscadurez emeus dija roet
Sclærigen déc'h, va broïs, var afferyou brudet;
Erruet en daou gampagn, e peyar mis amser,
Pere rento hir-badus hano hon impalér.

Hon haros, en trégont deiz, en eus bet qemeret
Cals a vroyou, a gäryou, evel hon eus guelet;
Chetu amâ hanoyou ar plaçou bras nerzus
Sujedet en amzer-ze var stajou roue Pruss.

Da c'houzout: kær capital a zugach Magdebourg,
Var rivier-vras an Danub, ar gær-vrao a Neubourg,
Er vro huel eus a Sax, Stetin, Custrin, Spandau,:
Hac er Silesi, Glogau, hac ar plaç a Vreslau.

Er gær hanvet diveza, so cavet mortezou,
Poult, canolyou, fuzuillou, bombes ha bouledou,
Avoalc'h evit qemeret daouzec plaç all nerzet,
En dilac'h hon-armeou, ma vijent bet chomet.

Ar vrôyou-ma, emezoch', né anavezomb, qet.

M'oc'h entent, va brois-ker; mæs pa vo effuet.

Ar yaouanqis en ho bro, goloet a lore,

E canfet gant plijadur an detaill-ma dezo.

Sonch oc'h eus beza lennet e tleye Alexand.

Distruja hon arme vras qazi en eun instant,

Ma na vije roue Pruss deut a benn anezi,

Evel ma voa e greden, qent evit ataqi.

„ Me gan, eme Alexand. brema evel petra,

„ Gant eun neubeut a gourach. Napoléon bunta.

„ Evelse, va soudardet, n'en em spouronet qén.

„ P'en em guefet ar vech-ma dirac ar francisien. „

Ar c'homsoù-ma so c'hoarzus a c'henou Alexand,

Dre ma roont da c'houzout die oll patantamant,

E vœ spontet e drouplou en diveza c'ombat

En asser-gaér Austerlitz, devez a venor vad.

Brema-souden e velfomp hac int o deus heuillek

Ar vech-ma avizou eur mestr re aheurtet.

Mæs discuelomb da guenta c'hoas an impocrizi

Rémerqabl en do-çoni impalaér Russi.

„ Mescomb. eme Alexand, ô ya oll sujedet!

„ Hor supliou a galon; eveldon goulennet.

„ Eus Gouarnier ha Mesir-bras ar rouantelezou,

„ Ma teuyo dre v'dolez da souten hon armou.

„ Goudepedennou fervant, deut ive gant primdet,

„ Dre gonfanç en Doue hac en hor soudardet,

„ E furnes ho general, a bel-so-aprouvet,

„ D'ober ar sacrificou gant ho pro goulennet. „

Chetu ase'r guer gomsou an impalaér Russa

En e zisclæration evit souten ar Pruss.

Mæs Doue ar justic vad, james ne autreas

Pedennou interesset ar cicanerien vras.

Neuze da sicour ar Pruss e cassas e armie

Evel ma voant acordet, mæs divezat e voe.

Guillou en eus bet affer eus eun den aqedus;

Hastif en oll affervou, dre furnes difus.

Goude ma voe bet gantan armeou Pruss scubet,

E qetzas da ziarben ini'r russianet,

P' ni eus a Austerlitz a c'houlenne revanchi,

Gant eun esperanç tromplus e divije guell chanch.

Evit mont'eus a Verlin var blacen ar gombat,

Hon karos a rës buan cant-anter-c'chant leo vad;

E ro'aantelez Pologn, entre diou rivier-vras,

E tleye an arme russ beza distrujet c'hoas.

Goude ma voe bet eno en em fortifiet

Dre gueinent seurt labouryou er brezel pratiquet,

E solennizas eur goüel, gant eur joa ridicul;

Mæs allas! prestic goude e renqas mont a gul.

O c'hertos ar francisien, pennou-bras an arme

A lavare entreze : „ Trec'hi raïmp aneze ,

„ Rac hon trouplou moustachus a gredomp dre avanç

„ Ne vezint qen spouronet dirac bugale Franç . „

Hoguen, ar voyen divanq evit nonpas sponta

Dirac hon arme vaillant, deze p'en em dosta,

A so cavet ar furnez dirazi da dec'het ,

Ar pëz a voe sicutet gant ar russianet.

Hon hatoz o ataqañ e penn e leonet ,

Entre'r Bug hac an Nareu, rivierou lavaret ;

Ha moustachou Alexand ne voent qet pell neuze

Oc'h abandoni'r blacen d'eur vanden bugale.

Trouplou nombrus, placeñ mad voafarçus davelet

O redæc dirac hon re evel tropel deved ;

Oc'h ober diles grante eus ho magazinou ;

Cot calz demeus banden, aqipach hac armou.

Dre eun heur vad evito e voa fall ar sæzon ,

Abalamour d'an dra-sa e rës Napoléon

Qemer repos de arme, pa ne alle nulla
 E c'lianolyou dre'n hentchou, qement a sang a voa.

Partout dre ma tremene an arme russ spontet,
 O tec'hel gant buhander d'rac hoñ harozet,
 E deus lezet ar proufiou eus a vriganderez.
 Dre'n tan, viol ha pillach, ha dre gals muntrercz.

An treo-ma so erruet var dro fin mis qerdù;
 Mæs evel ma c'herruas prestic deus a bep tu
 Da zicour an dec'herien, nomb bras eus a vreudeur,
 E tistrojont var o c'his entro fin mis guenyeur.

En o c'hantoniou goûan e songe deo surpreñ
 Hon arme digoutaget dre nerz ar yenien;
 Mæs ho dessin voe goelet gant prinç Pontecorvo,
 Pini, dre urz e chef-bras o chasseas a so.

Pevarzec mil russian dre ejz mil eus hon re,
 A voe, en affer gaërmia, broustet rust adate;
 Daou vil trégont aneze var blacen a chomas,
 Pemp cant a voe prisonet hac ar rest a dec'has.

Neuze, e neubeut amzer, arme ar francisien
 En em gavas rassamblet, e chef-bras en e fen,
 Erruet e ber-amser eus a guær Varsovi,
 D'en em gaout e Vilamberg gant e vrezellidi.

Ar c'henta eus mis c'hoerver e voe apercevet
 Pen-aroc an arme russ varannomp distroet,
 Gant desir d'hon ataqi tost da guær Vilamberg;
 Mæs diaroguet e voe gant an duc-bras a Verg.

Er memes amzer ive, ar general Guyot
 A guemeras kær Gustad d'hoñ adversour depot;
 C'hoezec cant prisoner russ ha cals a ganolyou,
 Municionou brezel hac o magazinou.

An drivet, deus ar mintin, arme russ poursuek
 Tostic da rivier Vistul a voe goelet renqet;
 Da deir-heur goude creisde voe commencerat bal.

E plini e voe mèret evel an ordinal.

Etro pad mèmes amser, ar general Neï

Eu devoa ive affer eus eur c'horf enemi,

Pini, evit sortial eus a gueillardurez,

A deu da glasq. e varo dre ar vayonetez.

Souden e voe dismantet qercouls a pourgasset;

C'hozzec canon, dec banier en eus abandonet;

Dou vil den cimes combat ha c'hoec'h mil prisoner

Zo ar resulhat evrus deus ar bemp a c'hoerver.

Ar c'hoec'h, pa voeterruet en qichen kær Glaudau,

E voe guelet adare cals a rujumancho,

Pere, dre'n duc-bras a Verg a voe souden quintet;

Diou en antier aneze en deveus dastumet.

Ar zeiz, qerqent hac an de e yoat var ho fajou,

Endespet d'argoel-amzer ha d'an erc'h dren hentchou,

Rancontret voent adare, e qichen eur c'boat bras;

Cals aneze qemeret ha tri-chant lazet c'hoas.

Hon armé-vras eu Eylan goude so erruet

E pe lec'h ive velas armé'r russianet,

Nerzet a gals a drouplou e qichen ar guær-ma,

Ha c'hoas ouspen qement-se placet cur ar guellaq.

E kær o devoa ive rujumanchou lezet;

Eun ilis hac eur vêred o devoa bardellet,

A belec'h e soutenjont eur gombat ar rusta,

Mæs da zec-heur eus an nos e rencjont diloja.

Prestet oc'h atanacion brema bras ha bian,

Da selaou divis bataill, hanvet hini EYLAN,

An terruplù deus ar re bête brema brudet,

Gonezet gant un haroz ne voe biscoas trèc'het.

An eisvet, deus ar mintin, pa veljot sclérijen;

E commánchont ataqi dre eur ganonaden;

Bonapart, deus an ilis o devoa dilezet,

A roas de oll drouplou an uizon voa dlees.

An arme russ voa placet var eur mène bihan,
 Hac ini Napoléon en em gave dindan;
 Disavantach remercab evit hon harozet,
 Mæs dre vaillans impar o deus e dremenet.

Qent evit eun anter-heur demeus an daou goste
 E commanchot da denna an eil var eguale;
 Ar russianet a voa serret e colonen,
 A guever gant hon arme var hed un anter ten.

Hon toliou a zistruje soudardet arme russ,
 Hac ho re a rē i've hon trouplou courajus;
 Rac an douar digompes hac an erc'h a goee
 O ampechas eur pennat d'allout tostat déze.

Eur barad erc'h estonus a deuas da ober,
 Evel ne veljot biscoas o coea eus an ær;
 An amzer a voa teval, er poent na velet qet,
 E nep coste d'an arme teir pe beder gamet.

Dre nep seurt tevaligen n'aljot qet cundai
 Ar bunt a c'houarnamant enep an enemi;
 Entro pad eun anter-heur meurbet difavorus,
 Entre ar gombateryen voe ar victor doetus.

Mæs pa deuas an amser goude da veza sclær,
 Ar general duc a Verg a redas gant herder
 Enep an enemiet gant e gavaleri,
 En eur circonstanç pressus, mar boe biscoas ini.

Ar russianet var varc'h en eus souden quintet,
 Petra benac m'o devoa souten outan clasquet;
 Al lazerez voe horrubl! diou reguen soudardet,
 Dre gourach hon harozet a veljot dispennet.

Al lignen-al a stourmas favoret gant eur c'hoat;
 A vire deus hon trouplou d'alloud outi tostat;
 Cousgoude dre'r stoc-bras-ma dispar ha surprenus,
 E voe ditouded ouspen huguent mil soudard russ.

Goardon an impalaët diou vech o deus traujet

Arme an enemiet, cant anê voe lazet;
Mæs, ô courach digompreñ! en dro dê zo cavet
Ouspen mil soudard maro deus ar russianet.

Eur victor bet pell doetus erfin voe resovret,
Evel m'en devoe Dayoust an arme russ troet;
En ven e clascas goude qemeret adare
E flaç caë̄r ha profitabl var bladen ar mene.

Collou ar russianet a zo incalculapl,
Hac ar re hoñ eus souffret a zo considerapl;
Tri c'abant guéaulyou tanflammet, renqet en daou
goste

A lanças daouzec heur vad ar maro aneze.

Hor c'hol-ni à zao, sivoas, da naontec-cant maro,
Ha demeus ar re vlesset pemp pe c'hoec'h mil var
dro;

Seiz pe eiz mil russian er blassen zo cavet,
Hac oll tiez ar c'hanton leun eus a re vlesset.

Daou varnuguent general eus hon enemiet
Ha nao c'chant dec oficer er vataill zo lazet;
En eur guir, er vataill-ma ouspen trêgont mil'den
Zo lazet pe prisonet dre nerz ar francisien.

Tud a galonou tener tostaït a speret
Da blacen al lazerez, re euzus da velet!
Eno, var eul leo gare, e veler an douar
Goloet dre ar mercou deus ar brassa glac'har.

Pemp-varnuguent pez canol a chomas er blacen,
Gant ho reneryen friquet, cavet en ho c'hichen;
Ar plaç a voa goarnisset a doqou, casqennou,
A evach hac a vara, a boult, a vouledou.

Nao pe dec mil corf maro, ha pemp-mil a roncet,
Pennou, memprou, empennou, a beb coste stringet,
Syer, tamou fuzulyou hâ tamou sabrennou,
Zo capabl da ispira horrol ar brezelou.

An distruchi-ma, eb doetanç, zo crioc'h da vele
 Var eun douer digompes gant an erc'h goleoed ;
 Rac an treo dû a velet guelloc'h en eun dolen
 Pa ve ar fônc anezi e pentadurez guen.

Goelomb gant Napoléon borrollyou ar gombat
 Ha pedomp oll assamblez Mestr-bras ar bed hon Ta
 Da zigueri daoulagad princet re ostinet,
 Ma teufont mui da espern buez ho sujedet.

Liez zo deo preposet a beurs Napoléon,
 Eur peoc'h deziret gantan ha just e pép fêçon :
 Hoguen ar saus fuloret, caus d'an oll valeuryou,
 A renq, q'ent evit coea, glac'hari ar vroyou.

Mæs dre fermder ha prudanç, chetu-an chassee
 Deus ar vroyou ma tenne an antre eus e voed ;
 Chetu eta neantet oll drafic ar sauzon,
 Qe na vont dibennadet dre nerz Napoléon.

Er Pruss, en Holand, er Spagn ével en Itali.
 Er Pologn, en Danemarck qercouls hac en Turqi,
 Evit ar sauzon cruel n'en eus nep porz digor,
 Qe nó devo franchizet dre ol trafic ar mor.

Habitant a Dreguer, a Guerne, a Leon,
 Heuillet am eus evidoc'h pajou Napoléon ;
 Evit ma c'helpet ive, en diò d'hoc'h oalejou
 Parlant gant ho pugale eus cals e labouryou.

Bete brema, mignonet, na meus netra scrivet
 A eueb ar viryone dre ol anavezet ;
 An daou divis diaroc vel ar presant ini,
 A qement a scrivin c'hoas a ellet da gredi.

F I N.

E MONTRÔULES, e ty LÉDAN, e rû ar Vur.